

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

5. An Sacerdos in statu peccati mortalis celebrans in Altari privilegiato liberet animam à Purgatorio? Et an communicans in peccato mortali obtineat liberationem unius anima à Purgatorio, si talis ...
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

unde collegerit promissionem hanc diuinam quoad aliquem effectum, & non quoad totum? si enim Deus promittit acceptationem Indulgentiarum pro viuis quoad totum effectum, & promittit acceptationem pro defunctis; non potest colligi non promississe etiam quoad totum effectum pro Defunctis, sicut & pro viuis; cum promissio illa in vtriusque colligatur ex predictis verbis Matthaei 16. in quibus nulla sit discretio viuorum, & defunctorum.

5. Nec obstat dicere, si Indulgentia infallibili lege iustitia profunt determinate animabus Purgatorij, quibus applicantur; cur post applicatam Indulgentiam, qua liberatur anima à Purgatorio, applicentur eidem alia Indulgentia, Sacrificia, & suffragia? Respondetur enim id sanctissime fieri: Primò, quia non nobis constat de veritate huius opinionis; cum Doctores graues opinentur, non esse legem infallibilem, qua Deus acceptet totum, quod singulis animabus applicatur. Secundò, quia, vt Indulgentia valeat, requiritur causa proportionata: potest autem accedere, eam non sufficere ad Indulgentiarum concessionem, quanta requiritur ad liberandam hanc determinatam animam à Purgatorio. Vt ergo securiores reddamur, & certiori, quo possumus, modo Defunctis succurramus, solent Indulgentia multiplicari, vt si qua non profuerint, aut certe minùs valuerint, aliarum applicatione suppleantur.

6. Nec obstat secundò asserere, quòd si Indulgentia valerent ex condigno, & certa lege, sequeretur, quòd Pontifex posset vno die exhaurire Purgatorium. Respondet enim Caietanus *Opusculo 16. q. 5.* id fieri non posse: quia Indulgentiae is duntaxat Defunctis profunt, qui, vt prodessent, meruerunt. Ij autem id meruerunt, qui, dum viuerent conati sunt, quantum in ipsis erat, pro peccatis suis satisfacere. Verùm hac sententia sup. iam satis à nobis operanti, quae omnes enim, qui in gratia discedunt, capaces sunt cuiusvis influxus meritorum Christi, qui per Indulgentias dispensatur. Non enim fundamentum communionis suffragiorum Ecclesiae est particulare aliquod meritum; sed status gratiae, ob quem satis digni sunt qui iuuentur. Et hoc solum vult D. Augustinus *lib. de cura pro mortuis, cap. 1.* & in *Enchiridio, cap. 109.* cum ait, illis prodessent suffragia, qui meruerunt, vt sibi prodessent possent: solum enim damnatos excludit, vt patet ex diuisione, quam ibi instituit. Respondeo ergo Pontificem id non posse praestare, quia non subest causa, ob quam potestate Clauium tam ingens dispensatio fieri queat: atqui dispensatio sine iusta causa est irrita. Et ideo nostram sententiam in casu Missae Altaris priuilegiati in terminis docuit Rubeus *de fructu, & applicatione Sacrificij Missae, lib. 3. disp. 2. q. 2. dub. 5. n. 8.* vbi ita asserit: [Sententia haec non solum intelligenda est de Missis priuilegiatis, seu Indulgentiis illis annexis; sed de omnibus alijs Indulgentiis, quae quomodolibet Defunctis applicari possunt; vt sunt affixae Medalijs, visitationibus Ecclesiarum, &c. ita vt, sicut Sacerdos dicendo Missam priuilegiatam pro Defuncto, illum infallibiliter liberat à Purgatorio; ita & secularis communicando cum Medalia, si talis Indulgentia ei appensa sit.] Sic ille, & ego.

Sup. in Ref. que hic est inf. 7. & in alio §. eius not.

RESOL. IV.

An, vt Indulgentia Altaris Priuilegiati proficit Defunctis, opus sit, vt Sacerdos Missam celebrans sit in statu gratiae? Ex p. 9. tr. 2. Ref. 4.

§. 1. Respondeo negatiuè: nam, licet aliqui Doctores requirant, obtinentem Indulgentiam pro defunctis, debere esse in statu gratiae, tempore, quo perficitur opus. & Indulgentia Defuncto communicatur: sic Emmanuel Sà *verb. Indulgentia, n. 2.* excipit tamen, nisi opus fuerit nomine Ecclesiae fa-

Sup. hac diff. sic. huius rituli in Ref. seq. & inf. in fin. huius Ref. Sup. hac doct. ibid. & inf. in tr. 5. Ref. 36.

ctum, vt Missae Sacrificium: ego tamen contrarie sententiae absolute adhaereo in omnibus Indulgentiis pro Defunctis; nam pro Indulgentia applicanda Defunctis gratia non requiritur vt principium operis iniuncti, quia esto, nec satisfactorium sit nec meritorium; aptum esse potest ad Indulgentiae consecutionem: sed requiritur, vt obicem tollat, & subiectum disponat Indulgentiae suscipiendae: at viuis, qui Indulgentiam pro Defuncto obtinet, exequendo opus iniunctum, Indulgentiam non suscipit, sed conditionem pro consecutione Indulgentiae exequitur, ergo status gratiae non est in illo necessariò requisitus. Itaque opus, sub cuius conditione conceditur Indulgentia, est sola conditio, non causa mouens Deum ad Indulgentiam acceptandam. Nec Indulgentia inficitur ex malitia personae operantis; sicut nec inficitur Sacrificium Missae, vel Sacramentum, ex malitia personae sacrificantis, vel administrantis: eò quòd suum valorem non habent ex persona proximè operante; sed ex meritis, & satisfactione Christi. Ex his infertur discrimen inter suffragium, quòd priuata persona in proprio opere fundatum offert Deo pro Defunctis, & Indulgentiam: nam illud, nisi fiat à persona grata, non prodest Defunctis: eò quòd suum valorem accipit à persona operante, quae in peccato existens, nullum valorem communicat suis operibus. Nec refert, quòd opus bonum à peccatore exhibitum valeat pro se tanquam meritum de congruo apud Deum: quia plus requiritur, vt opus acceptet pro alijs, quam pro se. Indulgentia verò valorem habet à meritis, & satisfactione Christi, & Sanctorum, qui per peccatum personae operantis non amittitur.

2. Nec obstat dicere: quia sicuti ad lucrandum sibi Indulgentiam requiritur status gratiae; sic ad lucrandum pro altero: nam peccatum non magis impedit ad acquirendum beneficium ipsimet operanti, quam alteri. Nam respondeo, negando paritatem: quia gratia requiritur solum ad tollendum obicem in eo, qui Indulgentiam est lucraturus; & ideo necessariò requiritur in eo, cui applicatur; non autem in eo, qui ponit opus iniunctum, & Indulgentiam applicat. Ex hoc patet discrimen inter ipsum operantem, & alios; nam operans, vt de facto lucratur Indulgentiam pro se, debet esse in gratia, per quam tollitur impedimentum peccati: at respectu aliorum non ita: idcirco dicimus, gratiam requiri in suscipiente Indulgentiam, non autem in applicante; & quando operans sibi ipsi eam applicat, requiritur in ipso gratia, non vt operans, sed vt recipiens. Denique dicimus, aequè impediri fructum, & valorem Indulgentiae ipsi operanti, & alteri; considerando vtrumque, vt sunt formaliter recipientes. Et ita nostram sententiam docent Doctores, quos citat, & sequitur Castrus Palanus *tom. 4. tract. 24. disp. vnic. punct. 10. n. 10.* quibus ego addo Amicum in *Cur. Theol. tom. 8. disp. 20. sect. 3. n. 101.* Bardi in *Bull. Cruc. part. 4. tract. 3. cap. 2. sect. 3. n. 2.* Quintanad, in *Theol. mor. tom. 1. in Append. tract. 1. §. 1. disp. 6. n. 1.* & in specie casus nostri Rubeus *de fructu, & applicatione Sacrificij Missae, lib. 3. disp. 2. q. 2. dub. 5. n. 8.* vbi sic ait: [Aduerte, vt per viuos fiat id, quòd requiritur ad applicandam Indulgentiam defunctis; non requiritur tamen, vt viui opus iniunctum exequentes sint in gratia: vnde secularis in mortali communi- catione cum Medalia pro Defuncto, non impedit effectum Indulgentiae; sicut nec Sacerdos pro eodem in mortali celebrans.] Ita ille, cui etiam adde Philipp. de la Cruz in *Theodoro Ecclesiae, tract. 2. §. 6. n. 5.*

RESOL. V.

An Sacerdos in statu peccati mortalis celebrans in Altari Priuilegiato liberet animam à Purgatorio? Et

Et an communicans in peccato mortali obineat liberationem vnus anima a Purgatorio, si talis liberatio concedatur sub onere communionis, vt interdum conceditur?

Negatiue esse respondendum, stando in doctrina, & sententia Eminentissimi Cardinalis Lugo de Sacram. panit. disp. 27. sect. 5. n. 75. vbi dicitur: Interdum secundum; quid dicendum sit de statu gratia, an requiratur in eo, qui lucratur Indulgentiam, an pro defuncto Pater Suarez sect. 4. negat; quia Pontifex in eius sententia sit, quia immediate concedit defuncto Indulgentiam, & solum requiritur opus pium ex parte viuientis, vt conditio non est, cur in eo exigatur status gratia. Non autem consequenter ad supradicta debemus dicere, requiri, quod est magis commune, & iuxta fidelium sensum, ratio autem est, quia Indulgentia defuncto acquiritur solum indirecte, quatenus opera alicuius viuientis eleuantur ad maiorem valorem satisfactionis ex opere operato; ad hoc autem necesse est, quod ipse operans sit capax illius valoris, & fructus, diximus enim hanc eleuationem procedere a potestate Pontificis, que per se ordinatur ad vitilitatem subditi; ergo potestas illa est ad eleuanda opera subditi capax, & potestis frui illo beneficio, quo frui non potest; cum est sine gratia propter incapacitatem subiecti. Ita Lugo.

2. Sed licet esset tenenda opinio asserens obtinentiam Indulgentiam pro defunctis debere esse in statu gratia, tempore quo perficitur opus & Indulgentia, tamen hoc non procedere in Sacrificio Missa, putat Emanuel Sa, verb. Indulgentia n. 2. vbi sic ait: Ego puto cum etiam qui pro defuncto accipit Indulgentiam, debere esse in gratia, nisi opus faciat ex persona Ecclesie, vt Missam. Hinc P. Gobat in Theol. de Indulg. p. 1. cap. 25. §. 7. n. 515. existimauit statum gratia non requiri in Sacerdote, quatenus precise, sacrificat in Altari Priuilegiato.

3. Verum ego puto absolute in consequendis Indulgentis pro animabus Purgatorii nihil officere, vtum sit in statu peccati mortalis, aut in statu gratia. Et hanc sententiam, me citato, valde probabiliter esse tenet Gobat loco citato, cap. 23. §. 64. numero 490. & absolute nominatim contra Cardinalem Lugo tenet Quintanaduenas in Theol. mor. tom. 1. in Append. tract. 1. dub. 15. num. 4. qui pro hac sententia citat 11. Doctores, quibus adde Amicum in Cur. Teolog. tom. 8. disp. 20. sect. 8. num. 209. & 236. & nominatim contra Lugum, me citato, Pellizarium in Men. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 2. n. 196. Martinum de Sancto Ioseph in Men. Confessoriorum. tom. 1. lib. 2. tract. 9. de Indulg. n. 13. Philippum de la Cruz in Thesuro Ecclesie, tract. 2. de Purgat. n. 6. Dicendum autem est ad consequendam Indulgentiam, non esse necessarium, vt opus, sub cuius conditione Indulgentia conceditur, in gratia impletur, sed sufficere, vt homo exeat in gratia, quando Indulgentiam accipit. Igitur peccator in statu peccati adimplens opus, sub cuius conditione Indulgentia conceditur, si quisque illam lucrari pro defunctis. Nam ira se habet peccator adimplens opus, sub cuius conditione concessa est Indulgentia, ad illam lucrandam sibi; sicut se habet idem peccator adimplens opus, sub cuius conditione concessa est Indulgentia pro defunctis, ad lucrandam illam pro defunctis. Igitur in casu nostro causa mouens non esset opus a peccatore

factum, sed satisfactio Christi & Sanctorum. Et ita nostram sententiam, præter Doctores citatos, tenet etiam Machadus tom. 1. leg. 3. part. 2. tract. 5. docum. 3. num. 5.

4. Sed non deseram hic apponere dubium satis difficile. An communicans in peccato mortali obineat liberationem vnus Anima a Purgatorio, si talis liberatio concedatur sub onere Communionis; vt interdum conceditur. Et respondet Pellizarius in man. Regul. tom. 2. tract. 8. cap. 1. n. 252. Videri satis probabile, quod obineat; ita viri sane docti à se consulti; & probatur ex doctrina non dissimili, quam tradit Ioan. de Lugo, disp. 27. de Penit. n. 103. nimirum communionem sacrilegam sufficere ad consequendum Iubiläum, cum ea sit vera, & valida communicatio, quamuis sine fructu ob peccati obicem: quæ doctrina vtique potest applicari ad præsentem casum; præsertim attenda communiori Doctorem sententia, quod existens in peccato mortali obinere potest Indulgentias pro defunctis: cum sic non dicatur malus satisfacere pro alio, sed solum facere opus, ob quod Papa alteri applicat satisfactionem Christi, & Sanctorum; vt aduertit Naldus, verb. Indulgentia, num. 7. ex Nauarro: patet ergo responsio ex eo quod nulla adest ratio, cur dicatur obtineri Iubiläum per communionem sacrilegam, & non obtineri liberatio animæ a Purgatorio per eandem communionem sacrilegam, idcirco vel id in vtroque casu admittendum est, vel in vtroque negandum. Ita Pellizarius; Sed tu cogita.

RESOL. VI.

An quando Sacerdos in Altari Priuilegiato dicat Missam, debeat non solum Indulgentiam, sed etiam Sacrificium applicare defuncto?

Idem dicendum est à simili, cum pro Indulgentia lucranda præcipitur ieiunium; visitatio Templi, peregrinatio, & maxime elemosina, qua in bonum tertij in ponitur.

Et an Missæ, que celebrantur in Altari Priuilegiato applicate pluribus aequè pariter prosint singulis, ita vt vna Missa, que dicitur pro vno, possit prodesse pluribus? Ex p. 9. tr. 2. Ref.,

§. 1. AD hunc casum respondet Suarez tom. 4. disp. 52. sect. 4. num. 3. vbi docet, securius esse ita facere, quamquam in rigore id non sit per se necessarium ad talem Indulgentiam, sed pendeat ex voluntate concedentis. Ideoque verba rescripti, seu priuilegij, attentè expendenda sunt: nam, si hunc tenorem contineant: Dicendo, aut offerendo Missam pro Defuncto, liberae eius animam à Purgatorio, tunc necessarium erit fructum Sacrificij tali animæ in particulari applicare. Si autem solum dicatur: Dicendo Missam, vel, Quoties Missam dixeris, toties liberae vnâ animam à Purgatorio, tunc ex vi talium verborum satis est illud pium opus facere, etiam si particularis fructus eius, siue ex opere operantis siue ex opere operato tali animæ non applicetur, sed solum beneficium Indulgentiæ: sæpe autem non constat, quibus verbis talis gratia concessa sit, & tunc securius est, Sacrificium pro Defuncto offerre, semperque est optimum consilium; quia fortasse hoc modo erit sufficiens causa ad lucrandam integram Indulgentiam, quæ alias non esset. Hæc Suar. & post illum Caltrus Palaus tom. 4. tract. 24. disp. vnic. punct. 10. n. 9.

2. Sed magis clarè hanc sententiam docuit nouissime Ruteus de Sacrific. Missæ, lib. 3. disp. 2. §. 2. dub. 5. n. 9. vbi sic asserit: Quæri hic potest, an ad applicandas Indulgentias Missæ Priuilegiatæ, opus sit factum

Sup. hoc in fin. Ref. præterite.

Sup. hoc inf. in tr. 4. Ref. 52. §. 1. ad med. à vers. Ita Bossius, & in Ref. 53. & 54. §. 1. & 2. & in Ref. 44. §. pen. & vlt. & inferius in tr. 5. lege doct. §. vlt. Ref. 12.

Sup. ad hoc si placet lege inf. doct. Ref. 35. & 36. & signanter 37.